

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu împotriva lui Dmitri Diulgher și Olgăi Diulgher cu privire la obligarea reconstrucției gardului demolat, demolarea construcțiilor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 11 august 2017, Mihail Bujeacu și Nina Bujeacu, reprezentați de avocatul stagiar Eugen Bujeacu au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitri Diulgher și Olgăi Diulgher, prin care au solicitat obligarea părților să demoleze construcțiile ridicate ilegal pe terenul ce le aparține cu drept de proprietate și să reconstruiască, în mod solidar, din contul și pe cheltuiala proprie, gardul demolat ce despărțea terenurile lor, precum și încasarea din contul acestora, în mod solidar, a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, dar și a cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în mărime de 300 de lei.

Prin încheierea protocolară din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Eugen Bujeacu a fost atras în proces în calitate de coreclamant (f.d.135, Vol.I).

La 19 noiembrie 2020, Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu au depus cerere în temeiul art. 60 alin.(3) din Codul de procedură civilă, prin care au solicitat obligarea părților să reconstruiască în același loc, în mod solidar, gardul pe care l-au demolat, ce despărțea terenurile lor, a construcțiilor sub formă de temelii și hote, construite pe terenul ce aparține lui Eugen Bujeacu, construcții alipite peretelui casei construite de Dmitri Diulgher și Olgăi Diulgher pe hotarul care delimitează terenurile reclamaților de al părților, precum și încasarea în mod solidar, din contul acestora, în beneficiul Ninei Bujeacu și al lui Mihail Bujeacu a sumei de 30000 de lei cu titlul de prejudiciu moral, iar a lui Eugen Bujeacu,

sumele de 3913,55, 100 și 334,50 de lei, ce constituie cheltuieli de judecată suportate la examinarea prezentei cauze (f.d.38-48, Vol.II).

La 04 februarie 2021, Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu au depus cerere în temeiul art. 60 din Codul de procedură civilă, prin care distinct de cererea din 19 noiembrie 2020 au solicitat încasarea în mod solidar, din contul părților, în beneficiul lui Eugen Bujeacu, a sumei de 8063,55 de lei, ce constituie cheltuieli de judecată suportate la examinarea prezentei cauze (f.d.70-71, Vol.II).

Prin hotărârea din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu.

S-au obligat în mod solidar Dmitri Diulgher și Olga Diulgher să reconstruiască gardul, care desparte terenul identificat în baza numărului cadastral XXXXXX, situat în mun. XXXXXX, localitatea XXXXXX, str. XXXXXX, de terenul identificat în baza numărului cadastral XXXXXX, situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, cu amplasarea noului gard în care a fost situat gardul demolat.

S-au obligat în mod solidar Dmitri Diulgher și Olga Diulgher să demoleze construcțiile sub formă de temelii și hote (hoceaguri), construite pe terenul identificat în baza numărului cadastral XXXXXX, situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, de-a lungul punctelor 5-6 din schema acestui din urmă teren din titlul deținătorului de teren nr. 4032 din 10 mai 2011, eliberat Ninei Bujeacu.

S-a încasat în mod solidar de la Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, în beneficiul lui Eugen Bujeacu, suma de 200 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, suma de 3710,55 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru întocmirea actului de constatare a faptelor și a stărilor de fapt și pentru executarea actelor judiciare, suma de 4150 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea raportului cu privire la executarea lucrării cadastrale, precum și suma de 334,50 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru fotocopiere și imprimare a înscrisurilor. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca fiind neîntemeiată (f.d.138-139, 150-159, Vol.II).

La 10 august 2022, Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun, au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care au solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri legale și întemeiate (f.d.142, Vol.II).

La 26 august 2022, Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia cu casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea în care s-a respins acțiunea și emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii lor de chemare în judecată, prin încasarea, în mod solidar, din contul lui Dmitri Diulgher și al Olgăi Diulgher în beneficiul Ninei Bujeacu și a lui Mihail Bujeacu a sumei de 30000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată în mărime de 175 de lei. De asemenea, obligarea lui Dmitri Diulgher și a Olgăi Diulgher să demoleze construcțiile ridicate ilegal pe terenul ce-i aparține lui Eugen Bujeacu și înlăturarea impedimentelor, dar și necrearea de obstacole în folosința, posesia și dispoziția acestui teren de către acesta, precum și încasarea în contul lui a taxei de stat achitate la depunerea apelului în mărime de 75 de lei (f.d.143-145, Vol.II).

Prin încheierea din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, precum și Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, cu acordarea apelanților, a unui termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererilor de apel motivate și a bonurilor de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei pentru fiecare cerere de apel. Totodată, s-au informat apelanții că dacă nu vor îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d.165-168, Vol.II).

La 28 aprilie 2023, Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat prin procura nr. 2-6899 din 24 noiembrie 2022 de Eugen Bujeacu au depus apel motivat împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în care au reiterat pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora, suplimentar solicitând încasarea din contul lui Dmitri Diulgher și al Olgăi Diulgher, în beneficiul lor a cheltuielilor de judecată în sumă de 82,50 de lei (f.d.176-190, 211, Vol.II).

La 05 iunie 2023, Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun, au depus apel motivat împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri legale și întemeiate (f.d.215-216, Vol.II).

Prin încheierea din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-au primit în procedură cererile de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, precum și Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza fiind numită spre examinare pentru 26 septembrie 2023, ora 11:00 (f.d.218, Vol.II).

La 25 septembrie 2023, Eugen Bujeacu a depus cerere, prin care a solicitat restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun în temeiul art.369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f.d.233, Vol.II).

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Eugen Bujeacu privind restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.5-9, Vol.III).

La 05 octombrie 2023 și 27 octombrie 2023, Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat prin procura nr. 2-6899 din 24 noiembrie 2022 de Eugen Bujeacu au depus recurs, concretizat la 13 decembrie 2023 împotriva încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii de restituire a apelului și restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun (f.d. 60, 63, 71-75, Vol.III).

În motivarea recursului, recurenții au indicat că încheierea nr. 2a-1253/23 din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost comunicată reprezentantului părților, avocatului Veaceslav Crăciun, la data de 13 aprilie 2023, prin intermediul poștei sale electronice: craciunveaceslav67@gmail.com, de altfel, dată la care a fost publicată și pe Portalul național al instanțelor de judecată.

Astfel, reieșind din dispozițiile art. 100 alin. (1), art. 100 alin. (1¹), art. 105 alin. (1¹) și alin. (5) din Codul de procedură civilă, recurenții au invocat că, pârâții și/sau reprezentantul lor, urmau să depună apelul motivat și bonul de plată a taxei de stat cel târziu la data de 12 mai 2023. Însă, la caz, apelul motivat al pârâților și bonul de plată a taxei de stat a fost depus de reprezentantul acestora, avocatul Veaceslav Crăciun, abia la data de 05 iunie 2023, cu încălcarea termenului acordat de instanța de apel, prin încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Prin urmare, prin prisma art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel urma să restituie, printr-o încheiere, cererea de apel depusă de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun.

În context, recurenții au notat că instanța ierarhic inferioară și-a întemeiat soluția pe faptul că încheierea din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, de a nu da curs cererii de apel, a fost expediată reprezentantului apelanților Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, avocatului Veaceslav Crăciun, prin intermediul poștei electronice, dar nu a fost confirmată recepționarea, motiv pentru care încheierea respectivă a fost expediată prin poștă terestră nemijlocit apelanților, ultimii recepționând-o la 30 mai 2023.

Aici, recurenții au relevat că avocatul Veaceslav Crăciun, în ședința de judecată din 26 septembrie 2023 nu a contestat faptul că a recepționat la 13 aprilie 2023 încheierea din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, dar a menționat că posibil a solicitat instanței de apel prelungirea termenului pentru depunerea apelului motivat și a taxei de stat, declarații, care pot fi verificate prin înregistrarea audio a ședinței de judecată din 26 septembrie 2023. Însă, la materialele cauzei nu există nicio solicitare din partea avocatului Veaceslav Crăciun privind prelungirea termenului acordat de instanța de apel pentru depunerea apelului motivat și a taxei de stat.

Mai mult, avocatul Veaceslav Crăciun nu a indicat niciun motiv pentru care nu s-a conformat încheierii de a nu da curs cererii de apel, precum și nu a prezentat temeiuri ce ar justifica prelungirea sau acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat și a taxei de stat.

Așadar, reiterând dispozițiile art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, invocând prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) - (3) din Codul de procedură civilă, recurenții au menționat că avocații, în virtutea profesiei pe care o exercită, sunt obligați să verifice regulat poșta electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și indicată în mandatul avocatului. Iar, în condițiile în care reprezentantului apelanților Diulgher și Olga Diulgher, avocatului Veaceslav Crăciun nu a indicat motivul pentru care nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea de a nu da curs cererii de apel din 04 aprilie 2023, precum și nu a indicat niciun motiv pentru care acesta nu ar fi verificat poșta electronică o perioadă de timp atât de mare, instanța de apel urma să dispună restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 28 noiembrie 2023 și ulterior la 12 februarie 2024 în adresa lui Dmitri Diulgher, Olgăi Diulgher și a avocatului Veaceslav Crăciun a fost expediată copia recursului declarat de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului declarat de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurenți.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 26 septembrie 2023 și expeditată recurenților Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu la 23 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 68, Vol.III).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 13 decembrie 2023, de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu, este în termen. Or, materialele cauzei nu atestă date privind recepționarea de către recurenți a încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele cauzei în raport cu cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

În conformitate cu art.424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. e) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Potrivit art. 429 alin. (2) din Codul de procedură civilă, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor cînd, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și cînd încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Norma art. 429 alin. (2) din Codul de procedură civilă trebuie înțeleasă *ad litteram*, astfel încât din structura logico-juridică a acesteia rezultă că, încheierile date în apel pot fi atacate separat de decizie doar în cazurile expres prevăzute de lege.

Articolul 369 alin. (2) din Codul de procedură civilă, stipulează expres că încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

Astfel, din materialele cauzei, instanța de recurs constată că, la 25 septembrie 2023, Eugen Bujeacu a depus cerere, prin care a solicitat restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun în temeiul art.369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f.d.233, Vol.II).

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Eugen Bujeacu privind restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.5-9, Vol.III).

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide necesitatea restituirii recursului declarat de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu împotriva încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Așadar, coroborând dispozițiile art. 424 alin. (2) și art.369 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, normele de drept citate nu sunt aplicabile la caz, deoarece încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Eugen Bujeacu privind restituirea cererii de apel depuse de Dmitri Diulgher și Olga Diulgher, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun împotriva hotărârii din 29 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu se contestă **separat**, dar poate fi atacată doar odată cu fondul cauzei.

Însă, contrar prevederilor legale enunțate, instanța de apel, eronat a indicat în dispozitivul încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău că „încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la comunicare”, când de fapt, aceasta se contestă odată cu fondul cauzei. Or, se contestă separat, cu recurs, doar încheierea de restituire a apelului, nu și refuzul instanței la restituirea apelului.

Din considerentele redate, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție concluzionează de a restitui recursul declarat de Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu împotriva încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus împotriva unei încheieri, care în virtutea legii nu se contestă **separat**, dar poate fi atacată doar odată cu fondul cauzei.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. e), alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu, reprezentat de Eugen Bujeacu împotriva încheierii din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Eugen Bujeacu, Nina Bujeacu și Mihail Bujeacu împotriva lui Dmitri Diulgher și Olgăi Diulgher cu privire la obligarea reconstrucției gardului demolat, demolarea construcțiilor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecătorii

Ion Malanciuc

Diana Stănilă